

Sygnatura akt I C 615/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 18-03-2015 r.

Sąd w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Angelika Lewandowska

Protokolant: sekretarka M. L.

po rozpoznaniu w dniu 18-03-2015 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa **O. S.**

przeciwko (...) **BANK S.A. w W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. Pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy – Bankowy Tytuł Egzekucyjny o numerze (...) / 711 / 06 z dnia 20.03.2006r. któremu Sąd Rejonowy w Ś. Wydział I Cywilny postanowieniem z dnia 10.12.2012r. w sprawie o sygnaturze I Co (...) nadał klauzulę wykonalności przeciwko spadkobiercy O. S..
2. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) kwotę 5.099 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej.

A. L.

Sygn. akt I C 615/14

UZASADNIENIE

Powód O. S. wystąpił przeciwko pozwanemu (...) Bank S.A w W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego (...) / 711 / 06 z dnia 20.03.2006 r. opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy w Ś. oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż wszczęto przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne, tymczasem wierzytelność pozwanego będąca przedmiotem postępowania egzekucyjnego uległa przedawnieniu. Powód wskazał, że umowa kredytu będąca źródłem roszczenia pozwanego została zawarta z jego ojcem w 2005 r. a wobec braku spłaty poszczególnych rat bank 20.06.2006 r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny. Powód podniósł, że roszczenie banku o zwrot kredytu ma związek z prowadzeniem działalności gospodarczej a więc zgodnie z art. 118 kc ulega przedawnieniu w terminie 3 lat. Termin ten uległ przerwaniu w dniu, w którym wierzyciel wystąpił do Sądu o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, którą uzyskał 15.05.2006 r. Po przerwaniu przedawnienia zaczęło ono na nowo, a zatem w ocenie powoda roszczenie uległo przedawnieniu w 2009 r. Pozwany (...) Bank S.A. w W. działający poprzednio pod nazwą (...) Bank S.A. w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany zarzucił, że nie można zgodzić się z twierdzeniem dłużnika, iż roszczenie z tytułu umowy o kredyt nr (...) z dnia 25.05.2005 r. uległo przedawnieniu. Zdaniem pozwanego podejmował on od dnia rozwiązania umowy o kredyt skuteczne czynności przerywające bieg przedawnienia (wniosek o nadania klauzuli

wykonalności na bte przeciwko kredytobiorcy, wszczęcie egzekucji komorniczej przeciwko kredytobiorcy zakończonej wydaniem w dniu 06.04.2007 r. postanowienia o umorzeniu z uwagi na bezskuteczność). Pozwany powołał się także na art. 121 kc i na zawieszenie przedawnienia. Zdaniem pozwanego sytuację, w której wierzyciel zmuszony jest w momencie zgonu dłużnika ustalać krąg jego spadkobierców i inicjować postępowania o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym należy zaliczyć do siły wyższej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25.05.2005 r. (...)Bank S.A. udzielił ojcu powoda – J. S. umową o kredyt nr (...) kredytu samochodowego w kwocie 68 041,24 zł na zakup samochodu marki O. (...). Na mocy § 8 kredytobiorca (ojciec powoda) zobowiązał się do spłaty kredytu w 96 ratach miesięcznych w wysokości 1294,58 zł, płatnych do 20 dnia każdego miesiąca począwszy od czerwca 2005 r. do maja 2013 r.

/dowód: umowa kredytu z dnia 25.05.2005 r. k. 45-47 Wobec nie spłacania przez J. S. rat kredytu pismem z dnia 03.09.2005 r. pozwany wypowiedział mu umowę za 30-dniowym okresem wypowiedzenia ze skutkiem na dzień 20.10.2005 r. oraz poinformował, że nie uregulowanie należności w tym terminie spowoduje rozwiązanie umowy a także postawienie całości kredytu w stan natychmiastowej wymagalności.

/dowód: wypowiedzenie umowy kredytu k.48/

Następnie pozwany w dniu 14.04.2006 r. wystąpił do Sądu Rejonowego w Ś. Wydziału Cywilnego przeciwko J. S. z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem z dnia 12.05.2006 r. Sąd Rejonowy w Ś. Wydział Cywilny w sprawie I Co (...) nadał klauzulę wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez wierzyciela (...)Bank S.A. w W. przeciwko dłużnikowi J. S. o numerze (...) 711/06 z dnia 20.03.2006 r. z ograniczeniem do kwoty 102 061,86 zł. /dowód: akta I Co (...) Sądu Rejonowego w Ś. /

Po uzyskaniu klauzuli wykonalności (...) Bank S.A. w W. wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, który wpłynął do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś. 10.08.2006 r. Postanowieniem z dnia 06.04.2007 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Postanowienie to zostało doręczone pozwanemu 11.04.2007 r.

/ dowód: akta Km (...)/ Przeciwko J. S. wszczęto postępowanie karne, które toczyło się na skutek zawiadomienia Prokuratury Rejonowej P. przez (...)Bank S.A. w W. o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 kk. Postanowieniem z dnia 03.02.2011 r. to postępowanie zostało umorzone, albowiem okazało się że J. S. nie żyje. Ojciec powoda zmarł 13.11.2009 r. W dniu 19.08.2011 r. pozwany wystąpił do Sądu Rejonowego w Ś. Wydziału Cywilnego z wnioskiem o stwierdzenia nabycia spadku po J. S.. Postanowieniem z dnia 27.03.2012 r. Sąd Rejonowy w Ś. Wydział Cywilny w sprawie I Ns (...) stwierdził, że spadek po J. S. nabył w całości jego syn O. S.. / dowód: postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 03.02.2011 r. k.54-55, wniosek o stwierdzenie nabycia spadku k.56, postanowienie z dnia 27.03.2012 r. k. 57/

Pismem z dnia 17.07.2012 r. (...)Bank S.A. w W. wezwał powoda jako spadkobiercę po J. S. do zapłaty zadłużenia z tytułu umowy kredytu samochodowego z dnia 25.05.2005 r. w wysokości 197 378,49 zł a następnie wystąpił do Sądu Rejonowego w Ś. Wydziału Cywilnego o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko O. S.. Postanowieniem z dnia 10.12.2012 r. Sąd Rejonowy w Ś. Wydział Cywilny w sprawie I Co (...) nadał klauzulę wykonalności na rzecz wnioskodawcy bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (...) /711/06 przeciwko spadkobiercy O. S. z ograniczeniem do kwoty 102 061,86 zł. W dniu 12.02.2013 r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kole wpłynął wniosek o wszczęcie egzekucji skierowany przeciwko O. S..

/dowód: wezwanie do zapłaty k.58, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności k.59, postanowienie z dnia 10.12.2012 r. k.60, akta Km (...)/ Dokumenty, na podstawie których ustalono stan faktyczny Sąd uznał za całkowicie wiarygodne. Autentyczność i prawdziwość treści w nich zawartych nie były kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo powoda zasługuje na uwzględnienie w całości.

W drodze powództwa z art. 840 kpc dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenia, powołując się na podstawy określone w tym przepisie (art. 840 § 1 pkt 1 -3 kpc), co powinno znaleźć swój wyraz w formułowaniu żądania pozwu. Podkreśla się, że celem powództwa opozycyjnego z art. 840 kpc jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie, co należy odróżnić od uchylenia postanowienia sądu o nadanie klauzuli wykonalności. Powództwo z art. 840 kpc, jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych. Stosownie do treści art. 840 § 1 pkt 1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mino istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. Dłużnik banku w powództwie przeciwegzekucyjnym może podejmować wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności i chodzi tu zarówno o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności jaki i po jej wydaniu. Nie ulega wątpliwości, że takim zarzutem materialnoprawnym jest zarzut przedawnienia roszczenia.

Okoliczności sprawy nie były pomiędzy stronami sporne. Strony różniły się jedynie oceną co do tego czy zasadny jest podniesiony przez powoda zarzut przedawnienia roszczenia. Stosownie do treści art. 118 kc termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Należy zgodzić się z pozwanym, że na skutek podjętych przez niego czynności doszło do przerwania biegu przedawnienia. Przerwa w biegu przedawnienia nastąpiła po raz pierwszy w 2006 r. kiedy pozwany wystąpił do Sądu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Kolejna przerwa miała miejsce kiedy pozwany złożył wniosek o egzekucję roszczeń wynikających z przedmiotowej umowy kredytu, który wpłynął do Komornika Sądowego w dniu 10.08.2006 r. Zgodnie z art. 123 kc, bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Trzeba mieć jednak na uwadze, że niniejsze postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji postanowieniem z dnia 06.04.2007 r. Jak wynika z kolei z art. 124 § 1, § 2 kc po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Jak to potwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach wyroku z dnia 08.02.2006 r. w sprawie ACa 1693/05 (LEX nr 189375) - po umorzeniu postępowania egzekucyjnego bieg terminu przedawnienia roszczenia przewidziany w art. 123 pkt 1 kc rozpoczyna się na nowo, z wyjątkiem umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa na skutek bezczynności wierzyciela. Z powyższego wynika zatem, że po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na nowo rozpoczął się bieg terminu przedawnienia. Skoro zatem odpis postanowienia został doręczony wierzycielowi w dniu 11.04.2007 r., to po uprawomocnieniu się tego postanowienia, a więc po upływie 7 dni tj., od 19.04.2007 r. rozpoczął się na nowo bieg terminu przedawnienia. Pozwany chcąc uniknąć przedawnienia roszczenia winien podjąć czynność przerywającą bieg terminu przedawnienia najpóźniej w dniu 19.04.2010 r. Tymczasem pozwany dopiero w 2011 r. wystąpił do Sądu Rejonowego w Ś. o stwierdzenia nabycia spadku po J. S., a więc po upływie terminu przedawnienia.

Stosownie do treści art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Nie ma racji pozwany twierdząc, że bieg przedawnienia uległ zawieszeniu. Stosownie do treści art. 121 pkt 4 kc bieg przedawnienia nie

rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu m.in. co do wszelkich roszczeń, gdy z powodu siły wyższej uprawniony nie może ich dochodzić przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw danego rodzaju - przez czas trwania przeszkody. W doktrynie i judykaturze przyjmuje się, że siłą wyższą odróżnia od zwykłego przypadku (casus) to, że jest to zdarzenie nadzwyczajne, zewnętrzne i niemożliwe do zapobieżenia. Należą tu zwłaszcza zdarzenia o charakterze katastrofalnych działań przyrody i zdarzenia nadzwyczajne w postaci zaburzeń życia zbiorowego, jak wojna, zamieszki krajowe itp., a także w pewnych przypadkach akty władzy publicznej, którym nie może przeciwstawić się jednostka (tak W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania - zarys wykładu, Warszawa 2002, s. 247).] Okoliczności wskazanych przez pozwanego nie można uznać za siłę wyższą nie jest nią bowiem ustalanie kręgu spadkobierców z uwagi na śmierć dłużnika. Wobec powyższego uznać należy, iż powołanie się przez powoda na zarzut przedawnienia okazało się zasadne i skutkowało pozbawieniem tytułu wykonawczego wykonalności, o czym Sąd orzekł w pkt1 wyroku.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) nakazując pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 5099 zł tytułem opłaty sądowej, od uiszczenia której powód był zwolniony.

A. L.